



Innst. 141 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 8 S (2015–2016)

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til ratifikasjon av protokoll av 20. mai 2015 om endring av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia ble undertegnet 17. desember 2009 og trådte i kraft 1. juli 2011. På EFTAs minstermøte sommeren 2010 ble det besluttet at EFTA i alle pågående og fremtidige forhandlinger om frihandelsavtaler skal forhandle om å inkludere et eget kapittel om handel og bærekraftig utvikling. På denne bakgrunn ba EFTA om at det inkluderes et kapittel om handel og bærekraftig utvikling i frihandelsavtalen med Serbia, samt at fortalen og formålsbestemmelsen i avtalen oppdateres. Serbia aksepterte dette (forhandlinger om endringene av frihandelsavtalen ble ferdigstilt 2. desember 2014), og forhandlinger om protokoll om nevnte endringer av frihandelsavtalen ble ferdigstilt 17. april 2015. Protokollen om endring av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia ble undertegnet 20. mai 2015 i Beograd.

I og med at ratifikasjon av protokollen anses som en sak av særlig stor viktighet, er Stortingets samtykke til ratifikasjon nødvendig i medhold av Grunnlova § 26 annet ledd.

Protokollen i engelsk originalversjon med oversettelse til norsk følger som vedlegg til proposisjonen.

1.2 Nærmere om endringsprotokollen

Artikkel 1 i endringsprotokollen fastsetter at frihandelsavtalens fortale skal endres. Tilleggsselementene består i at partene forplikter seg til å arbeide for bærekraftig utvikling og anerkjenner viktigheten av koblingen mellom handel, miljø og arbeidstakerrettigheter, en stadfesting av forpliktelser i multilaterale miljøavtaler og anerkjennelse av viktigheten av bedrifters samfunnsansvar for bærekraftig utvikling.

Endringsprotokollens artikkel 2 fastslår at formålsbestemmelsen i artikkel 1 skal endres. Ny bokstav e) i endringsprotokollens artikkel 2 nr. 2 sier at ett av formålene med avtalen er å utvikle internasjonal handel på en måte som bidrar til formålet om bærekraftig utvikling, samt å sørge for at dette formålet er integrert og reflektert i partenes handelsforhold.

Endringsprotokollens artikkel 3 fastslår at det innsettes et nytt kapittel 6 om handel og bærekraftig utvikling i avtalen. De enkelte artiklene i kapittel 6 er nærmere omtalt i proposisjonen.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eva Vinje Aurdal, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storberget, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen, Øyvind Korsberg og Jørund Rytman, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, og fra Venstre, Pål Farstad, viser til Prop. 8 S (2015–2016) om samtykke til ratifikasjon av protokoll av 20. mai 2015 om endring av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia.

Komiteen viser til EFTAs ministermøte som ble avholdt sommeren 2010, hvor det ble besluttet at EFTA i alle pågående og fremtidige forhandlinger om frihandelsavtaler skal forhandle om å inkludere et eget kapittel om handel og bærekraftig utvikling. Komiteen viser til at denne beslutningen er bakgrunnen for endringen av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia. Komiteen viser til at frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia ble undertegnet 17. desember 2009 og trådte i kraft 1. juli 2011, og at Serbia aksepterte EFTAs krav om å inkludere et eget kapittel om handel og bærekraftig utvikling 2. desember 2014. Forhandlinger om protokoll om nevnte endringer av frihandelsavtalen ble ferdigstilt 17. april 2015, og protokollen ble undertegnet 20. mai 2015.

Komiteen viser til at formålet med et eget kapittel om handel og bærekraftig utvikling viser seg i ny artikkel 32 i frihandelsavtalen, som viser til sentrale, internasjonale erklæringer med generelle prinsipper for miljø og arbeidstakerrettigheter. Ny artikkel 32 bekrefter videre sammenhengen mellom økonomisk utvikling, sosial utvikling og miljøvern. Komiteen mener det er viktig og riktig at det gjennom protokollen om endring av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia legges til et eget kapittel om handel og bærekraftig utvikling som forplikter partene til å fremme bilateral og internasjonal handel på en måte som bidrar til bærekraftig utvik-

ling. Komiteen mener dette kan bidra til en bevisstgjøring og aksept av at handel skal foregå på en måte som bidrar til bærekraftig utvikling.

3. Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Komiteens utkast til innstilling ble 8. desember 2015 oversendt utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse. Utenriks- og forsvarskomiteen uttaler følgende i brev av 9. desember 2015:

«Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer slutter seg til næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 8 S (2015–2016) og har ingen ytterligere merknader.»

4. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å fatte følgende

v e d t a k :

Stortinget samtykker i ratifikasjon av protokoll av 20. mai 2015 om endring av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Serbia.

Oslo, i næringskomiteen, den 15. desember 2015

Geir Pollestad

leder

Jørund Rytman

ordfører